

İTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ
26 AĞUSTOS 2024

Ekonomide Son Gelişmeler

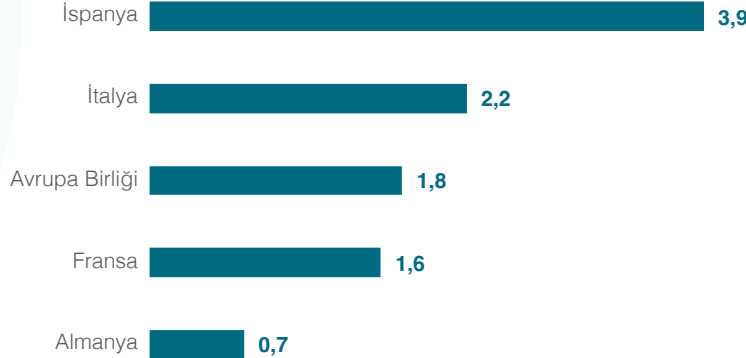
- 03** AVRUPA EKONOMİSİ
- 05** ŞİRKET TESCİLLERİ VE İFLAS BİLDİRİMLERİ
- 06** KÜRESEL SERVET RAPORU
- 07** PARA POLİTİKASI KURULU KARARI
- 08** TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ
- 10** İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ, II.ÇEYREK
- 11** İŞGÜCÜ GİRDİ ENDEKSLERİ, II. ÇEYREK
- 12** FİNANSAL HİZMETLER GÜVEN ENDEKSİ

“Almanya Ekonomisindeki Daralma Sürüyor”

2022'nin ilk çeyreğinden itibaren gerçekleşen yıllık ortalama büyüme oranlarına göre İspanya %3,9, İtalya %2,2 büyüyerek AB ortalamasının üzerinde performans gösteriyor. Aynı dönemde Fransa ve Almanya sırasıyla ortalama %1,6 ve %0,7 rakamlarıyla %1,8 olan AB büyüme ortalamasının altında kalıyor. Dolayısıyla AB ekonomisinin iki lokomotifi Almanya ve Fransa büyümede diğer Birlik ülkelerinden geride kalarak negatif bir ayrışma sergiliyor.

AB Ekonomisi, 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %0,3, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %0,8 oranında büyüme kaydetti. İkinci çeyrek için istihdam büyüme rakamları da bir önceki çeyreğe göre %0,2, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %0,7 oranında artış gösterdi.

Avrupa Ülkeleri Büyüme Oranları (2022-I - 2024-IV Ortalaması)

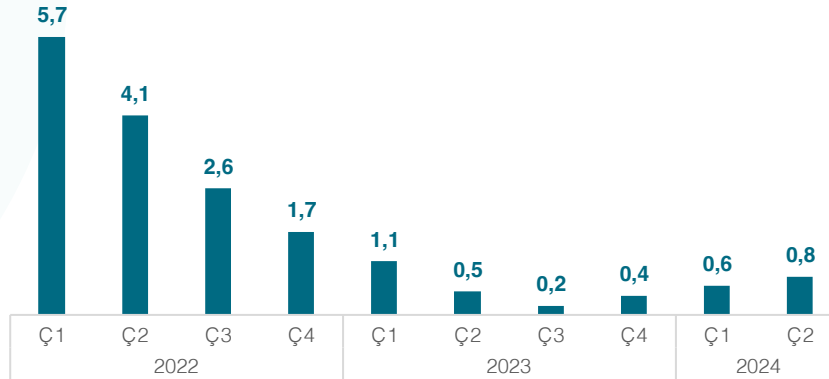

“AB’nin GSYH Büyüme Hızı Yavaşlıyor”

Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis) tarafından açıklanan verilere göre 2023’ün son çeyreğinde resesyona giren Almanya’nın ihracatı 2024’ün ilk yarısında yıllık bazda %1,6 azaldı. Ayrıca sanayi üretiminde zayıflama yaşayan Alman ekonomisinin, iş gücü eksikliğiyle de karşı karşıya oluğu biliniyor. Eurostat’ın açıkladığı verilere göre Almanya ekonomisi, 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe ve bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %0,1 daraldı. İkinci çeyrekte yaşanan daralmayla birlikte Almanya ekonomisi yıllık bazda son dört çeyrektir üst üste büyümediği görülüyor.

Avrupa ülkeleri tek tek değerlendirildiğinde pozitif büyüme oranları elde etse de son yıllarda genel olarak AB ekonomisinin büyüme performansının hız kaybettiği görülüyor. Almanya ekonomisinin büyüklüğü göz önüne alındığında bu süreçte Almanya ekonomisindeki yavaşlamanın AB büyümesini de olumsuz etkilemesi kaçınılmaz. Ayrıca geçtiğimiz haftalarda tekrar gündeme gelen Çin Ticaret Bakanlığının AB’yi elektrikli araçlara uyguladığı tarifeleri artırması nedeniyle Dünya Ticaret Örgütü’ne şikâyet etme durumu ve Trump’ın başkan seçilmesi durumunda oluşacak çekişmeli ortam, AB ekonomisi üzerindeki baskıların önümüzdeki dönemlerde daha da artabileceğini gösteriyor.

AB Ekonomisi GSYH Büyüme Oranları (%)

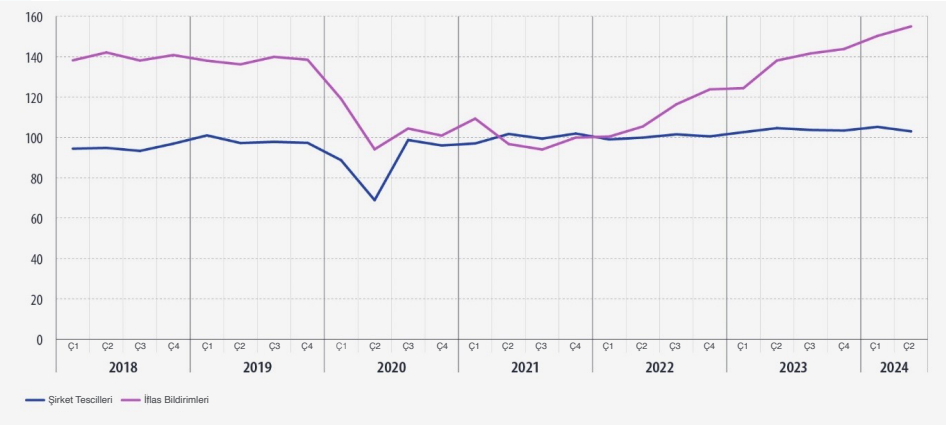
Kaynak: Eurostat

“İkinci Çeyrekte Firmaların İflas Bildirimleri Artmaya Devam Etti”

AB ekonomisinde 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre iflas bildirimleri %3,1 artarken şirket tescilleri %2,1 oranında azaldı. Şirket tescilleri tüm sektörlerde azalırken iflas bildirimleri sektörler arasında farklı eğilimler gösteriyor. 2024 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla iflaslar dört sektörde azaldı: bilgi ve iletişim (-%4,8), ulaştırma (-%1,6), konaklama ve yiyecek hizmetleri (-%1,1) ve eğitim ve sosyal faaliyetler (-%1,0). Öte yandan, iflas bildirimleri diğer dört sektörde arttı: inşaat (+%3,8), finansal faaliyetler (+%2,6), ticaret (+%2,4) ve sanayi (+%1,6).

İflas bildirimlerinin 2021 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren sürekli artış gösterirken şirket tescillerinin yatay seyrettiği bu durum iki gösterge arasındaki makasın giderek açıldığını ortaya koyuyor. Reel sektörde zayıflama olduğuna işaret eden bu durum piyasadaki talep yetersizliği, maliyet artışları veya finansmana erişim gibi faktörlerden kaynaklanıyor olabilir. İki gösterge arasında açılan bu makas nihai olarak iş dünyasının geleceğe yönelik beklentilerinin zayıfladığını yansıtmaktadır.

AB’de İşletme Kayıtları ve İflas Bildirimleri (2018-I — 2024-II)

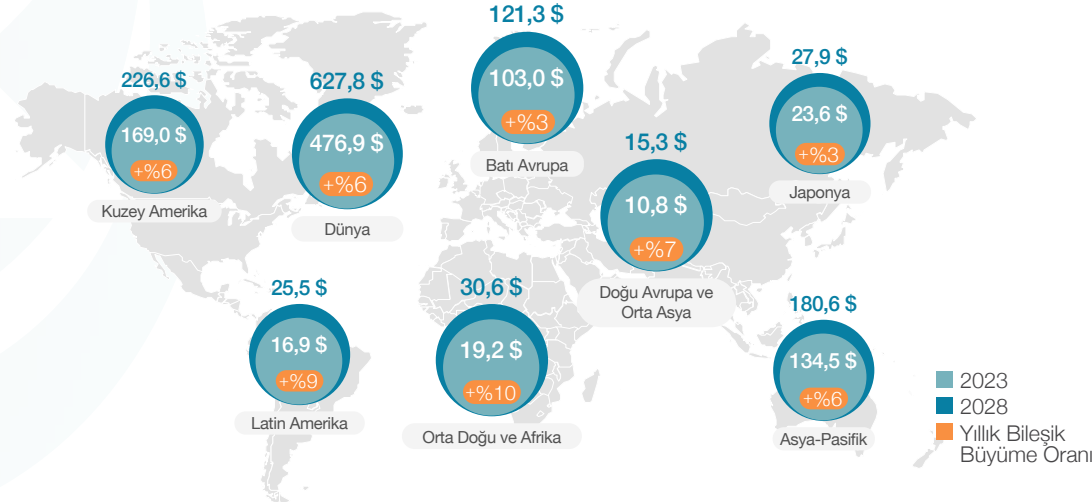

“Küresel Servetin %80’inden Fazlasını Üç Bölge Oluşturuyor”

Boston Consulting Group (BCG) tarafından yayımlanan “Küresel Servet Raporu 2024”e göre küresel net servet 2023 yılında %4,3’lük artışla 476,9 trilyon dolara ulaşarak önemli bir toparlanma kaydetti. Bulgulara göre küresel servetin %80’inden fazlasını Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Asya-Pasifik olmak üzere üç bölge oluşturdu.

Küresel net servetteki toparlanmanın büyük kısmı finansal piyasaların desteği ile sağlandı. Finansal servet ise 2023 yılında yaklaşık %7’lik artış ile 275 trilyon dolara ulaştı. Ayrıca raporda paylaşılan tahminlere göre küresel net servetin 2028 yılında 627,8 trilyon dolara ulaşması bekleniyor. Bu doğrultuda bölgeler arasında Orta Doğu ve Afrika ile Latin Amerika’nın en hızlı şekilde büyüyeceği tahmin ediliyor.

Bölgelere Göre Küresel Servet Dağılımı (Trilyon Dolar)

“Merkez’den Faizde Pas Kararı”

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ağustos ayı toplantısında piyasa beklentilerine paralel politika faizini %50 seviyesinde sabit tuttu. Böylelikle banka, birbirini izleyen beş toplantıda da faizi sabit tutmuş oldu.

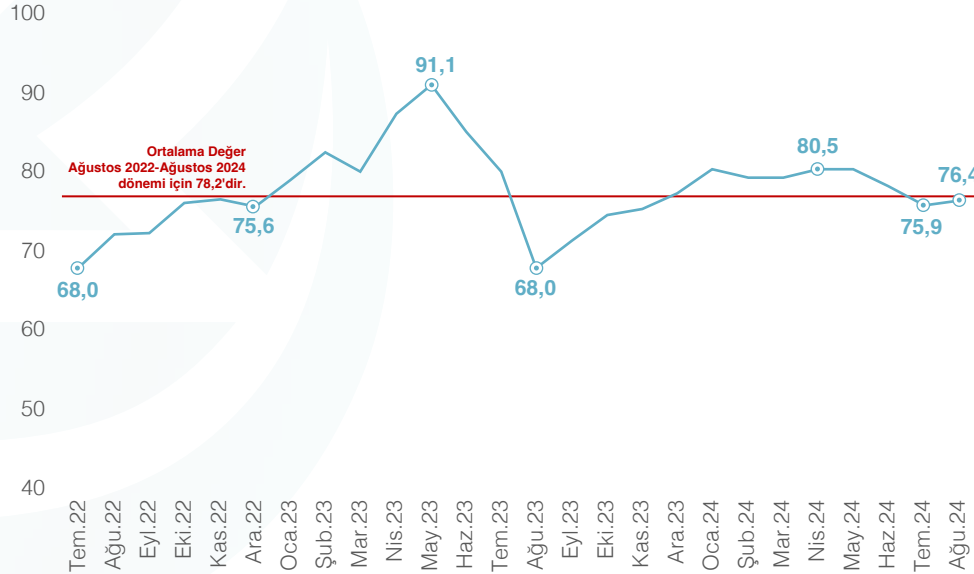
Banka’nın açıklamış olduğu karar metninde öne çıkan hususlar ise:

- ✓ Temmuz ayında aylık enflasyonun ana eğilimi, önceki aya göre sınırlı bir şekilde yükseldi. Ancak mevcut veri ikinci çeyrek ortalamasının altında kaldı.
- ✓ Yılın üçüncü çeyreğine ait veriler yurt içi talepte azalmaya işaret ediyor.
- ✓ Hizmet enflasyonundaki katılık ve yüksek seyir, jeopolitik gelişmeler ile birleşerek enflasyon beklentilerini canlı tutuyor.
- ✓ Banka ayrıca aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yaklaşına kadar para politikasındaki sıkı duruşun devam edeceğini bildirdi.

“Tüketici Güveninde Aylık %0,6’lık Artış”

Tüketicilerin geleceğe dair beklentilerini ölçmek için önemli bir gösterge niteliği taşıyan Tüketici Güven Endeksi, mart ayı ile birlikte toparlanmaya başlayarak nisan ayında 80,5 seviyesine kadar yükseldi. Haziran ayında bu görünümün bozulmasıyla gerilemeye başlayan endeks, temmuz ayında 75,9 ile 2024 yılı içerisindeki en düşük değerine ulaştı. İlgili endeks ağustos ayında ise aylık %0,6’lık yükseliş ile 76,4 olarak kaydedildi.

Tüketici Güven Endeksi

“ Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) iş birliği ile yürütülen endeks hesaplamasına göre endeks 0-200 arasında değer almaktadır. Endeksin **100’den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100’den küçük olması ise kötümser durumu** ifade etmektedir. ”

“Dayanıklı Tüketim Mallarına Harcama Yapma Düşüncesi Azaldı”

Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi bir önceki aya göre %1 oranında artış göstererek 71,5 oldu. Öte yandan temmuz ayında 96,5 seviyesine kadar yükselen dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi, ağustos ayında %2,3'lük azalış ile 94,3 olarak gerçekleşti.

Tüketici Güven Endeksi, Alt Endeksleri ve Değişim Oranları, Ağustos 2024

	Endeks		Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	
	Temmuz	Ağustos	Temmuz	Ağustos
Tüketici Güven Endeksi	75,9	76,4	-3,1	0,6
Mevcut Dönemde Hanenin Maddi Durumu	60,4	63,1	-5,4	4,5
Gelecek 12 Aylık Dönemde Hanenin Maddi Durum Beklentisi	75,9	76,6	-4,2	0,9
Gelecek 12 Aylık Dönemde Genel Ekonomik Durum Beklentisi	70,8	71,5	-7,0	1,0
Gelecek 12 Aylık Dönemde Dayanıklı Tüketim Mallarına Harcama Yapma Düşüncesi	96,5	94,3	2,6	-2,3

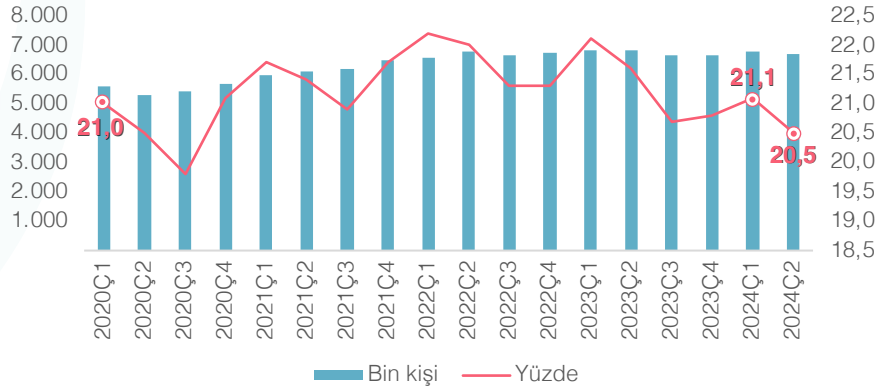
Kaynak: TÜİK

“II.Çeyrekte Sanayi İstihdamında Düşüş”

Nisan-Haziran aylarını kapsayan II.çeyrek işgücü istatistiklerine göre istihdam edilenlerin sayısı bir önceki çeyreğe göre sanayi sektörü hariç tüm sektörlerde arttı. Sonuçlara göre ilgili çeyrekte bir önceki çeyreğe göre sanayi sektöründe 50 bin kişilik düşüş gözlemlenirken hizmet sektöründe 157 bin, tarım sektöründe 56 bin ve inşaat sektöründe 43 bin kişilik artış kaydedildi. Böylece istihdam edilenlerin %58,1'i hizmet, %20,5'i sanayi, %14,7'si tarım ve %6,7'si inşaat sektöründe yer aldı.

İstihdamdaki sektörel kırılım sonuçlarına göre sanayi istihdamında dönemsel dalgalanmaların yaşandığı görülüyor. 2020'nin ilk çeyreğinde 5,6 milyon kişi olan sanayi istihdamı, pandemi etkisiyle ikinci çeyrekte 5,3 milyona geriledi ancak sonraki dönemde toparlanmaya başladı. Sonuçlara göre 2021 ve 2022 yıllarında istihdam artışı devam ederek 2022'nin ilk çeyreğinde 6,5 milyon kişiyle zirveye ulaştı. 2023'te ise istihdam 6,8 milyon seviyelerinde sabit kalsa da yılın üçüncü çeyreğinde hafif bir düşüş gözlemleniyor. 2024'ün ilk çeyreğine artışla başlayan sanayi istihdamı II.çeyrekte ise %0,6 oranında düşüş kaydetti.

Sanayi Sektörü İstihdam Dağılımı*

*Veriler Çeyreklik Bazda olup, 2020-2024 Yıllarını kapsamaktadır.
Kaynak: TÜİK

“İstihdam Endeksi İkinci Çeyrekte Arttı”

2024 yılının ikinci çeyreğinde sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörlerini kapsayan toplam istihdam endeksi; yıllık bazda %4,2, çeyreklik bazda ise %0,7 oranında artış gösterdi. Sektörel kırılımların çeyreklik sonuçlarına bakıldığında inşaat sektörü %1,7, ticaret-hizmet sektörü %1 oranında büyüme kaydederken sanayi sektöründe %0,3 oranında azalma yaşandı.

Çalışan saat endeksi yıllık bazda %0,3 oranında artış gösterirken çeyreklik bazda %0,2 oranında azaldı. II.Çeyreğin sektörel kırılımlarına göre sanayi sektöründe %1,5; inşaat sektöründe %2,1 azalma gözlemlenirken ticaret-hizmet sektörlerinde %1 oranında artış kaydedildi.

Saatlik işgücü maliyeti endeksi ise yıllık %112,2, çeyreklik %13,8 arttı. II. Çeyrekte işverenlerin çalışanlarına ödediği maliyetler sanayi sektöründe %15,6, ticaret-hizmet sektörlerinde %13,1 ve inşaat sektöründe %10 oranında arttı.

İşgücü Girdi ve Maliyeti Çeyreklik Değişim Oranları, II. Çeyrek 2024

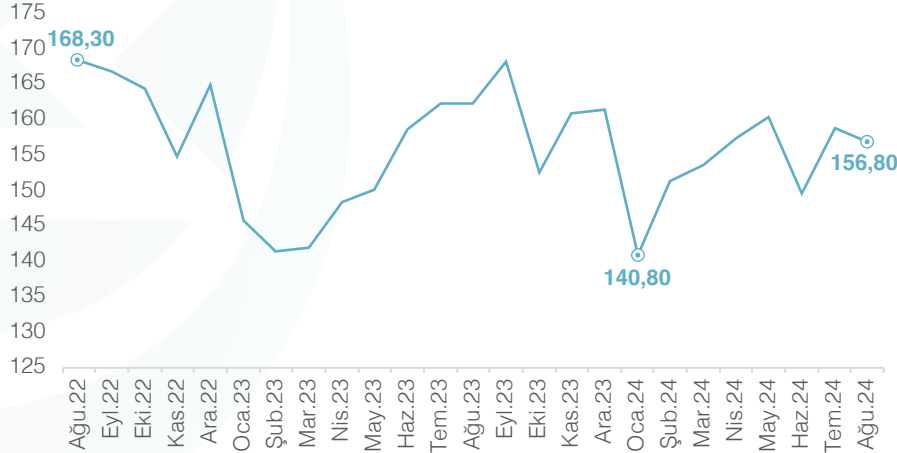
Gösterge	Takvim Etkilerinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış	
	Endeks	Yıllık Değişim (%)	Endeks	Çeyreklik Değişim (%)
İstihdam	114,2	4,2	114,3	0,7
Çalışılan Saat	111,1	0,3	111,5	-0,2
Brüt Ücret-Maaş	741,8	115,4	756,2	14,3
Saatlik İşgücü Maliyeti	677,9	112,2	687,9	13,8
Saatlik Kazanç	669,6	114,7	680,9	14,5
Saatlik Kazanç Dışı İşgücü Maliyeti	725,6	99,6	730,6	10,1

“Finansal Hizmetler Güven Endeksinde Sınırlı Düşüş”

Finansal hizmetler güven endeksi ağustos ayında bir önceki aya göre 1,9 puan azalış kaydederek 156,8 seviyesinde gerçekleşti.

Endeksin alt kırılımları incelendiğinde son üç aydaki iş durumu, son üç aydaki hizmetlere olan talep ile gelecek üç aydaki hizmetlere olan talep beklentisi olmak üzere tüm alt endekslerde azalış yaşandı.

Finansal Hizmetler Güven Endeksi

Kaynak: TCMB

“

Finansal Hizmetler Güven Endeksi = 100, Finansal hizmetler sektöründe istikrarlı görünüm

Finansal Hizmetler Güven Endeksi < 100: Finansal hizmetler sektöründe kötümser görünüm

Finansal Hizmetler Güven Endeksi > 100: Finansal hizmetler sektöründe iyimser görünüm

”

İTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itosamkurumsal

www.itosam.org.tr